

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | VI. ROČNÍK | LISTOPAD 2020

**Nemusí pršet,
stačí když kafe...**

**rozhovor s Michalem Horníčkem
na stranách 8-9**

INZERCE FMP 1668/04

**100 Kč
zdarma!**

www.ocfryda.cz

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Elzerové (15. část)

► Petr Juřák

Elzerové patřili mezi největší podnikatele a zaměstnavatele ve městě. Jejich doménou bylo textilnictví, okrajově se ovšem věnovali také stavebnictví, nevyhýbali se ani veřejným záležitostem. V minulém čísle jsme naše vyprávění zakončili vypjatými okamžiky v období vrcholící hospodářské krize.

Pokrizové období

S nastupující konjunkturou v textilním průmyslu byly spojeny požadavky na vyšší mzdu a zabezpečené sociální jistoty. V obdobích krize se totiž velmi rychle a drasticky redukuje výroba, mzdy a mění se pracovní doba, po pominutí krizových okolností je ovšem návrat do původního stavu zdoluhavý či ze strany zaměstnavatele v zásadě nechtěný a nežádoucí. Také v těchto případech docházelo ke koordinaci protestů zaměstnanců Elzerovy textilky s ostatními dělníky frýdeckých a místeckých textilek. Cíl všech dělníků různých textilních továren byl totiž stejný: vyšší plat a garantované jistoty. V úterý 27. listopadu 1934 dopoledne přerušili dělníci textilek práci a na místeckém náměstí se zúčastnili tábora lidu. 28. března 1935 byla vyhlášena všeobecná stávka za lepší mzdy a kolektivní smlouvu, zúčastnilo se jí na tři tisíce dělníků. V červnu 1937 pak proběhla jednohodinová demonstrační stávka a tábor lidu na místeckém náměstí za 25% zvýšení mezd. Stanoveného cíle sice dosaženo nebylo, výsledkem ale bylo alespoň zvýšení mezd v tkalcovnách o osm procent a v přádelnách o čtyři procenta.

Dopřádací stroje v tehdy už bývalé Elzerově přádelně, 1969.

Foto | Zemský archiv v Opavě

Počty zaměstnanců

Co se týče celkového množství pracovníků v podniku, v roce 1927 jich zde bylo zaměstnáno osm set, v následujícím desetiletí tento počet postupně klesal a na konci 30. let 20. století se pohyboval okolo 560, přičemž v přádelně bylo tehdy průměrně 213 zaměstnanců, v tkalcovně 192 a v úpravně 156. V průběhu druhé světové války počet zaměstnanců postupně klesal, krátce po válce, v říjnu 1945, v podniku pracovalo již pouze 284 dělníků.

Organizace řízení

Celá firma byla po obchodní i administrativní stránce jednotná,

její majitelé ji vždy spravovali společně. Tak tomu bylo i v případě bratrů Johanna a Victora Elzerů jako posledních vlastníků. Mezi sebou si pouze rozdělili, na co kdo bude dohlížet, řídit a organizovat. Johann se věnoval přádelně, Victor měl na starosti všechnu ostatní výrobu podniku.

Ohledně nižších stupňů řízení, přádelnu a tkalcovnu měl na starosti vždy jeden technický ředitel, jim pak podléhal vrchní mistr, který organizoval práci mistrů a pomocníků. Pod ředitele tkalcovny také ještě spadal vedoucí úpravny. Cihelna jako samostatná výrobní jednotka měla svého správce.

Administrativa firmy byla na naše současné poměry a vnímání neuvěřitelně minimalistická, byla tvořena prokuristou jako vedoucím a pokladníkem, účetním a mzdovým účetním. Kanceláře firmy se původně nacházely v Elzerově domě nacházejícím se u místecké pošty, později byla administrativa přestěhována do kancelářských místností v blízkosti přádelny a z původních kanceláří byly udělány byty pro zaměstnance. Elzerové jako majitelé firmy se vždy hlásili k německému jazyku a německé národnosti, to zřejmě mělo vliv na to, že naprostá většina úředníků byli Němci. Naopak v dělnických profesích dominovali Češi. ■

INZERCE

www.auta-lpg.cz

☞ Montáže LPG
☞ Revize LPG-CNG
☞ Servis

776 226 998

Kunčičky u Bašky 66

CNG

LPG

FMP 1600/09

Kominictví
BUMBALA

+420 724 921 728
bumbala.lukas@seznam.cz
www.kominictvibumbala.cz

FMP 1605/05

Sopko
klíčový servis a železářství

**VÝROBA VŠECH
TYPŮ KLÍČŮ
A AUTOKLÍČŮ
ŽELEZÁŘSTVÍ**

Místek náměstí
Tržní 23
Tel.: 558 434 603
www.klicesopko.cz

FMP 1637/08

U příležitosti nedožitých kulatin vyšla vzpomínková kniha o místeckém děkanu a faráři Josefu Maňákovi

Římskokatolická farnost Místek vydala v srpnu tohoto roku knihu s názvem *Byl jednou jeden Valach... s podtitulem Vzpomínky na děkana Josefa Maňáka*.

Josef Maňák, rodák z valašských Huslenek, působil v letech 1986–1988 jako kaplan v Místku, poté jako farář v Kozlovicích a administrátor excurrando na Hukvaldech, od roku 1991 byl až

do své smrti 30. listopadu 2018 děkanem a farářem v Místku. Stal se významnou a respektovanou osobností našeho města. Obrazová publikace zachycuje Maňákovu život od dětství na Valašsku, větší prostor je pak věnován jeho kněžské dráze. Velké množství fotografií doplňuje životopisná textová část zachycující rovněž osobní vzpomínky rodiny, přátel a farníků, nechybí také několik vlastních textů Josefa Maňáka či proslovy řečníků z jeho pohřbu. Knihu redakčně připravili Ivana Bužková, Veronika Minářová, manželé Pavla a David Pindurovi a kněží Marek Večerek a Daniel Vícha.

Veřejnosti byla kniha představena u příležitosti nedožitých sedmdesátých narozenin tohoto nezapomenutelného kněze v sobotu 22. srpna 2020 v průběhu zájezdu místeckých farníků do Maňákova rodiště a o den později ve farním kostele sv. Jana

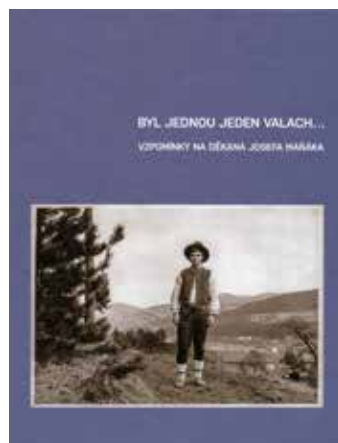

Josef Maňák s fotografem Jindřichem Štreitem u příležitosti vernisáže výstavy jeho fotografií v kostele sv. Jana a Pavla v Místku, 15. října 2017.

Foto | Tomáš Hablovič

a Pavla v Místku. Náklad publikace o dvou stech stranách byl téměř okamžitě vyprodán, momentálně je připravován dotisk,

který bude možno zakoupit za čtyři sta korun v místeckém knihkupectví Jakub u Antonína na náměstí. ■

FRÝDECKO=MÍSTECKÝ PATRIOT

[Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Sachr | Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek | Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: EUROPRINT a.s., Pod Kotlářkou 3, Praha | Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká distribuční | Nevyžádané příspěvky nevracíme | Za obsah inzerce zodpovídá její zadavatel, nemusí odpovídat názoru redakce | Neoznačené foto pochází z archivu redakce | Datum vydání: 7. 11. 2020 | Vychází za podpory města Frýdek-Místek | Náklad: 25 800 ks | Foto na titulní straně: Ivana Bužková]

Inzerce vám rád zprostředkuje

Jiří Sachr

Tel.: 608 832 606

redakce@fmpatriot.cz, inzerce@fmpatriot.cz

Uzávěrka inzerce do příštího čísla je 23. 11., vyjde 5. 12. 2020

www.fmpatriot.cz

AKCE LISTOPAD

3+1 ZDARMA

NÁSTĚNNÝ KALENDÁŘ

S VLASTNÍMI FOTKAMI

grafika · reklama · tisk
KLEINWÄCHTER
holding s.r.o. zal. 1991

Vytvořte a objednávejte na
online.tiskarnaklein.cz

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

Listopad

INZERCE

STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA
OBCHODNÍ AKADEMIE
JAZYKOVÁ ŠKOLA
FRÝDEK=MÍSTEK

✓ Strojírenství	✓ Informační technologie
✓ Technická zařízení budov	✓ Obchodní akademie
✓ Technické lyceum	✓ Ekonomické lyceum
* všeobecný technický základ	✓ Veřejnosprávní činnost
* výborná příprava na VŠ	

Jsme POJFM! Jsme škola, která spojuje!

- ✓ jistota uplatnění pro techniky i ekonomy
- ✓ vysoká podpory výuky cizích jazyků
- ✓ nadstandardní úroveň vybavení a spolupráce s firmami
- ✓ dlouhodobě výborné výsledky u maturitní zkoušky
- ✓ škola s vysokou přidanou hodnotou
- ✓ certifikáty – CISCO, Autodesk, ECDL, FCE, CAE
- ✓ rozsáhlá mimoškolní činnost, Klub anglického divadla
- ✓ odborné praxe studentů v zahraničí v rámci Erasmus+
- ✓ výuka odborných předmětů v angličtině – CLIL
- ✓ bezplatné kurzy přípravy k přijímacím zkouškám

web: www.pojfm.cz, email: skola@pojfm.cz,

FB: @pojfm, tel: 558 406 111

Dny otevřených dveří: 10. 11. 2020 online! a 16. 1. 2021

Ministerstvo nechce zrušit dálniční známku

Ministerstvo dopravy navzdory tisícům petičních podpisů nehodlá vyhovět požadavku na zrušení dálničního poplatku mezi Frýdkem-Místkem a Ostravou. Obec trápí skutečnost, že dálnice dlouhodobě není v odpovídajícím stavu. Neustále na ní probíhají různé opravy, v posledních měsících se přidala další omezení v souvislosti s výstavbou obchvatu. Provoz se tak často přelévá na souběžnou trasu, která je v některých chvílích rychlejší než dálnice a není zpoplatněna. Například Žabní projede jedenáct tisíc aut denně. Vedení Frýdku-Místku i přílehlých obcí, které petici iniciovaly, se ještě budou snažit všemi prostředky rozhodnutí ministerkých úředníků zvrátit. ■

Zemřel Zbyněk Mička, signatář Charty 77

Ve věku nedožitých 84 let zemřel po delší nemoci ve středu 23. září frýdecko-místecký signatář Charty 77 Zbyněk Mička. Rodák z Brna pocházel z hornické rodiny, v hornictví pracovali už jeho pradědeček, dědeček i otec. Po gymnáziu v Ivančicích absolvoval v roce 1959 studia na hornické fakultě VŠB. V hornictví pracoval třiatřicet let, z toho sedmadvacet na Dole Staříč. Vzpomínkový rozhovor se Zbyňkem Mičkou z února 2017 zájemci najdou v elektronické verzi na webových stránkách časopisu: www.fmpatriot.cz/magaziny/2017/02_2017.pdf. ■

Dům včelařů bude mít břidlicovou střechu

Už v září začaly práce na výměně střešní krytiny objektu Domu včelařů v Chlebovicích. Do historické budovy z první poloviny 18. století dlouhé roky zatékalo a voda vážně poškodila většinu střešních trámů, které jsou napadeny hnilobou či dřevokaznou houbou. Muzejní exponáty v podkroví tak bylo stále těžší ochránit za dešťů před kapkami. Původní střešní krytina z eternitových šablon je dávno za svou životností a bude

vyměněna za novou z přírodní břidlice. Podle odborníků půjde

o bezúdržbovou historickou krytinu vhodnou právě pro tento památkově chráněný objekt. Nová střecha z přírodní břidlice by měla být hotova do konce letošního roku.

Jedna z nejstarších fojtských budov v Moravskoslezském kraji je barokní kulturní památkou postavenou v letech 1739 až 1743. O budovu i areál fojtství, který je střediskem kulturního a společenského života v Chlebovicích, se starají místní včelaři. ■

Faunapark dostane finance na obnovu střechy stodoly

Projekt Klubu českých turistů „Využití dešťové vody chaty Ostrý“ získal nejvíce sympatií veřejnosti v internetovém hlasování grantového programu Radegast lidem. Může se tak těšit na nejvyšší bonusovou prémii ve výši padesát tisíc korun. Smyslem projektu je využít dešťovou vodu pro nové sociální zařízení turistické chaty Ostrý, která byla v Těšínských Beskydách postavena před více než osmdesáti lety. Součástí projektu je i vybudování retenční nádrže na

zachycování dešťové vody. Ta by měla sloužit pro splachování nově vybudovaných toalet.

Druhé místo a prémii třicet tisíc korun připadly Spolku pro Faunapark, jehož cílem je zachránit sto dvanáct let starou stodolu ve Frýdku-Místku, které hrozilo zřícení. Stodola určená k demolici byla přebudována na multifunkční sál. Při dešti je však nepoužitelná, protože do její střechy zatéká. Stodolu už několik let využívá nejen veřejnost

a komunita kolem Faunaparku, ale i kluby, spolky a kroužky z Frýdku-Místku a okolí. Proběhly zde stovky setkání a přednášek, například o životním prostředí, přírodě, historii regionu, osobnostech z kraje, architektuře a lokálních zajímavostech.

Třetí místo a prémii dvacet tisíc korun získal projekt Včelí kopce, který chce vytvořit komunitu lidí propojenou vzdělávacím, hravým a funkčním naučným prostorem o chovu včel. ■

Policie posílí hlídkovou službu ve městě i okolí

Objekt na Sokolské ulici se stane místem nového oddělení hlídkové služby Policie ČR. Úkolem více než čtyřiceti policistů bude posílení bezpečnostní situace v rámci celého územního odboru Frýdek-Místek. Služebna vznikla

v budově, která dříve sloužila jako ubytovna a nyní ji policii bezplatně poskytl město. Radnice si slibuje zvýšení bezpečnostní situace nejen v dané lokalitě, kde nová policejní služebna vznikne, ale na území celého města a jeho okolí. Zřízením

oddělení hlídkové služby se navýší počet policistů v terénu a zkrátí se dojezdové časy policie na konkrétní místo, což povede k rychlejšímu obnovení veřejného pořádku, dopadení pachatele protiprávního jednání nebo objasnění věci. ■

Město chce ochránit volně žijící ptáky

Dvanáct prosklených autobusových zastávek dostalo nový speciální polep, který by měl zabránit nárazům ptáků. Pro volně žijící ptáky jsou tyto plochy velmi nebezpečné, protože střety s nimi pro ně mívají většinou smrtelné následky.

Podle ornitologů prosklené plochy působí jako takzvané architektonické pasti, ptáci vidí to, co je za nimi, a myslí si, že sklem

proletí. Odhaduje se, že ročně v Evropě takto zahynou desítky milionů ptáků. Na rizikových autobusových zastávkách ve Frýdku-Místku byly dosud pouze jednoduché siluety dravců nebo letících ptáků. Tato forma ochrany se však ukázala jako nedostatečná a město po konzultacích s ornitology přistoupilo k formě polepu s celoplošným potiskem siluet ptáků doplněných o slogany města.

Polep je navržen tak, aby na skle vytvořil efekt zábrany, ale přitom zastávku nezatemnil.

Polepy byly instalovány například na zastávkách u frekventované Ostravské ulice nebo v Chlebovicích, kde jsou za zastávkou rozlehlé volné plochy, což láká ptáky k volnému průletu. Náklady na tento projekt vyšly na 225 tisíc korun a příští rok by v něm chtělo město pokračovat. ■

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT distribuuje Česká distribuční, a. s.

V případě, že vám nebyl doručen, obraťte se na reklamační oddělení společnosti:
tel.: 800 888 558 nebo e-mail: info@distribucni.cz. Vždy uveďte kompletní adresu.

Sagena si připomíná 25. výročí. 100 000 spokojených pacientů!

Čtvrtstoletí existence společnosti Sagena připadá na rok, kdy se ve světě i u nás v České republice objevilo onemocnění koronavirem. „I v této složité a náročné době nabízí naše společnost nepřerušovanou zdravotní péči. Ordinance praktických lékařů fungují, odborné ambulance poskytují neodkladná vyšetření a telefonické konzultace. Zásíláme elektronické recepty, v řadě případů i pacientům, kteří se jinak nemohli dovolat. Tímto přístupem se snažíme dostat naši snaze o nadstandardní přístup ke klientům,“ uvedl jednatel Sageny Aleš Kubíček.

V začátcích Sagena poskytovala rehabilitační péči na Sadové ulici ve Frýdku. Vzhledem ke stoupající poptávce rozšířila ambulantní provoz od roku 2004 v dalším objektu. Po dalších sedmi letech se zrodil projekt Centra zdraví, který byl zároveň výzvou, ale také motivací poskytnout klientům přístup a péči, kterou do té doby ještě žádné zdravotnické zařízení v kraji nenabídklo.

Centrum zdraví Sagena

Jednalo se o náročný projekt, všechny těžkosti se ale podařilo překonat a v červnu 2011 bylo v Místku otevřeno pětiposchodové centrum, v němž se nacházelo 17 ambulančí, kompletní rehabilitační péče včetně vodoléčby a magnetická rezonance. V létě 2014 už ale ani pětipatrový dům nestačil, proto se Sagena rozšířila o další prostory ve vedlejší budově komerčního centra La Rosa a v následujících letech o gynekologickou ambulanci, lymfodrenáže a pracovní lékařství.

Odborné ambulance

Pacienti oceňují vysokou odbornost lékařů, vstřícný přístup zdravotního personálu i to, že většinu vyšetření mohou absolvovat z veřejného zdravotního pojištění pod jednou střechou. To je pro mnoho pacientů velké ulehčení, protože nemusí nikam docházet a s výsledky se zase vracet.

Sagena je ojedinělé zdravotnické zařízení také **pracovní dobou od 6.30 do 20.00 hodin. Zavedla rovněž**

objednávkový systém, díky němuž nemusejí klienti čekat v přeplněných čekárnách a zbytečně plýtvat svým časem. To se u pacientů setkalo s velmi pozitivním ohlasem.

V Sageně působí také ambulance praktických lékařů a ambulance gynekologie, kam se pacienti mohou nechat stále zaregistrovat. Všechny ambulance jsou vybaveny špičkovou zdravotní technikou. Velkou výhodou je také vyšetření klienta v ambulanci odborným lékařem, který jej v případě potřeby odoperuje ve spřízněné nemocnici a následně doléčí. Tato praxe znamená úsporu i pro zdravotní pojišťovny, protože pacient neabsolvuje duplicitní vyšetření u několika lékařů.

Sagena spolupracuje s Fakultní nemocnicí v Ostravě, Nemocnicí Frýdek-Místek, nemocnicemi skupiny AGEK, Městskou nemocnicí Ostrava, Nemocnicí Třinec, přičemž **má smlouvy se všemi významnými zdravotními pojišťovnami v České republice.**

Rehabilitační péče

Rehabilitační pracoviště je moderně vybavené, plně kvalifikovaní fyzioterapeuti zde poskytují péči především v oblasti onemocnění pohybového aparátu, při poúrazových a pooperačních stavech, mozkových příhodách a také péči chronickým pacientům. **Sagena nabízí svým klientům pět specializovaných rehabilitačních pracovišť.** Jsou to poradna a fyzioterapie novorozenců

a dětí, poradna pro léčbu dysfunkcí pánevního dna, zaměřená na problémy s otěhotněním a na inkontinenci, poradna pro fyzioterapii polohových závratí, dechové rehabilitace a sportovní a traumatologické fyzioterapie (pro profesionální i rekreační sportovce).

Magnetická rezonance

Stěžejní součástí otevření Centra zdraví bylo spuštění pracoviště magnetické rezonance. Tehdy byla tato vyšetřovací modalita ve Frýdku-Místku poměrně neznámá a pacienti museli na vyšetření čekat i několik měsíců. Centrum zdraví Sagena nabídlo možnost vyšetření magnetickou rezonancí v plném rozsahu. Odborný personál provádí **vyšetření mozku, páteře a míchy, hlavy, krku, cév, kloubů, břicha a pánve.** Jako specialitu lze označit parametrické **vyšetření prostaty** – ve spolupráci s urology a onkology v návaznosti na cílenou biopsii, která je k pacientovi šetrnější. Velkou předností je nepřítomnost škodlivého rentgenového záření – **nemá tedy vedlejší účinky.** Jako jediná metoda umí zjistit poškození muskulo-skeletálního aparátu, netraumatologických obtíží a neurologických diagnóz. Ve vyšetření magnetickou rezonancí se řadí dnes Sagena mezi špičkové pracoviště nejen v Moravskoslezském kraji, ale i v ČR, **čemuž odpovídá celkem bezmála 10 tisíc vyšetření ročně.** Vyšetření nabízíme i mimo ordinaci dobu. Pořízením nového přístrojového vybavení začátkem tohoto roku se výrazně zlepšila kvalita zobrazení. Průměrná čekací doba na plánované vyšetření se zkrátila na 14 dní, v naléhavých případech jsme schopni vyšetření provést neodkladně. Pacient má vždy právo svobodné volby, proto pracoviště magnetické

rezonance přijímá pacienty ze všech zařízení i regionů. Bližší informace a objednání je možné na recepci MR na tel. čísle 55 30 30 801.

Sagena doposud poskytla zdravotní péči více jak 100 tisícům spokojených klientů. Je připravena nabídnout své služby ve stávajícím rozsahu a současně se snaží vyjít vstříc s přijatelnějšími termíny pro pacienty. V této souvislosti nabízí rovněž nové pracovní příležitosti.

„Závěrem touto cestou děkujeme především našim zaměstnancům a spolupracujícím partnerům. Všem klientům nejen z Moravskoslezského kraje děkujeme za přízeň a ocenění naší zdravotní péče, ale především přejeme mnoho pevného zdraví a životní pohody,“ zdůraznili jednatelé Sageny Olga a Aleš Kubíčkovi.

Přehled ambulančí Centra zdraví Sagena

Sagena Centrum zdraví		Sagena II
Alergologie a imunologie	Neurologie	Oční
Angiologie	Ortopedie	Ušní, nosní, krční – ORL
Dětská neurologie	Plicní funkční vyšetřovna	Pracovní lékařství
Diabetologie	Rehabilitační lékař	Praktický lékař
Cévní chirurgie, proktologie	Revmatologie	Gynekologie
Interna	Urologie	
Kardiologie		
Neurochirurgie		

SAGENA Centrum zdraví

8. pěšího pluku 2450
738 01 Frýdek-Místek

SAGENA II

8. pěšího pluku 2380
738 01 Frýdek-Místek

bílá linka: 840 888 250
spojovatelka: 553 030 800
mobil: 739 911 111
e-mail: sagena@sagena.cz
web: www.sagena.cz

Trestem za neplnění povinných odvodů rostlinných a živočišných

Prvorepublikový obraz demokratické politické scény byl v Československu po únorovém puči a nástupu komunistů v roce 1948 zcela zapomenut. Nejen likvidace řeholních řádů a politické procesy z počátku padesátých let, měnová reforma v roce 1953, ale také procesy se sedláky, kteří se odmítali zapojit do kolektivizace vesnice po sovětském vzoru, to byla realita Československa počátkem druhé poloviny minulého století. Sedlákům byly vyměřovány nesmyslné kvóty odvodu rostlinných i živočišných komodit, za jejichž neplnění padaly nepodmíněné tresty odnětí svobody, ztráty osobních práv, zákazy pobytu v obci a propadnutí majetku, což byl často hlavní důvod perzekuce.

► Jiří Sachr

**Příběh první:
Nepodmíněný trest, ztráta
občanských práv, propadnutí
majetku i zákaz pobytu v obci
pro sedláka Volného z Palkovic**

Jedním z perzekuovaných sedláků byl v roce 1955 také Jiří Volný z Palkovic, kterého devátého prosince odsoudil lidový soud ve Frýdku-Místku pro trestný čin ohrožení jednotného hospodářského plánu k osmnácti měsícům odnětí svobody nepodmíněně, k peněžitému trestu úhrady dvou tisíc korun, kdy pro případ jeho nedobytnosti byl vyměřen trest odnětí svobody v trvání dvou měsíců. Dále bylo vysloveno propadnutí jmění obviněného ve prospěch státu, ztráta čestných občanských práv na dobu pěti let a zákaz pobytu v obci Palkovice na dobu deseti let. Rozsudek nebyl pravomocný, neboť se proti němu odvolal prokurátor, který

uložený trest považoval za příliš mírný. Soud nepřipustil žádnou z objektivních námitek obviněného, naopak dával prostor pomluvám z okruhu jeho nepřátel, šlo přece o kulaka.

Kdo byl odsouzený Jiří Volný?

Narodil se 20. prosince 1924 v Palkovicích. Jeho otec Václav Volný patřil mezi největší zemědělské hospodáře v Palkovicích. Ve zprávě policejního vyšetřovatele veřejné bezpečnosti v Místku ppor. Kovaříka adresované dne 30. září 1955 Generální prokuratuře v Praze se o něm uvádí, že byl před válkou členem agrární strany, ve které zastával mnoho funkcí. Vyšetřovatel dále popisuje jeho majetkové poměry, poukazuje na vlastnictví jednoho z největších a nejlépe vybavených velkostatků v obci s výměrem šedesáti pěti hektarů zemědělské půdy a lomu kamene, kde zaměstnával a vykořisťoval námezdní síly. Popisuje jej jako vesnického boháče a ostrým

jazykem poplatným době o něm hovoří jako o vykořisťovateli drobných a středních rolníků, kteří si zapůjčení strojového parku a obdělání zemědělské půdy museli odpracovat na jeho pozemcích. Přestože byl na konci války v roce 1945 v lomu na Myslíku ubit Němci, zpráva tendenčně hovoří o jeho údajné spolupráci s nimi.

Jiří Volný pocházel ze tří sourozenců. Starší bratr Václav žil ve Vratimově a pracoval jako vedoucí zahradnictví, sestra Danuše byla prodavačkou v národním podniku Kniha v Ostravě. Jiří neměl žádné vyšší vzdělání, absolvoval jen obecnou školu a po smrti otce převzal jeho hospodářství, na kterém pracoval společně se svou matkou až téměř do její smrti v březnu roku 1955. Poté na statku hospodařil sám, za občasných výpomocí svých přátel. Nikdy se politicky neangažoval, ale jeho postoje k tehdejšímu zřízení byly silně kritické a nenechával si je pro sebe. Za protistátní výroky byl už v roce 1950 odsouzen ke svému prvnímu nepodmíněnému trestu, druhý trest si odseděl o čtyři roky později za narušování hospodářského plánu. V roce 1955 si vyslechl dosud nejprísrnější rozsudek.

**Co bylo důvodem
pro přísný trest?**

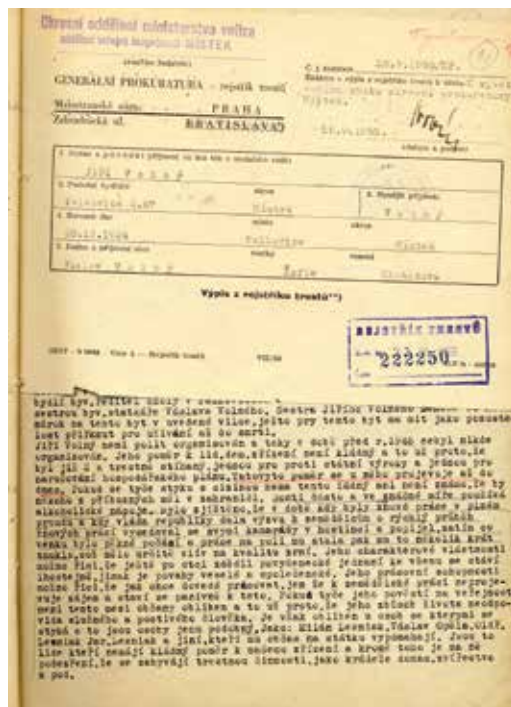
Volný hospodařil na výměře dvaceti čtyř hektarů, z toho ornice

měla rozlohu devíti hektarů. Podle posudku palkovického okrskového zmocněnce seržanta Toltera bylo hospodářství ve velmi špatném stavu. O Volném uvádí, že je nepřátelsky orientován k lidově demokratickému zřízení, po otci zdědil povýšenecké chování a oblíbený je jen v okruhu svých stejně založených kamarádů, se kterými v době, kdy vláda dala výzvu zemědělcům k rychlé sklizni, vysedával a popíjel v hospodě. Pracovat prý umí, ale jen když chce. „V roce 1955 nedodržel osevní plochu o více než tři čtvrtě hektaru, zemědělská výroba nebyla dodržena nejen u osevních ploch, ale zemědělskou výrobu ovlivnilo také jeho polní hospodářství, zaplevelené role, nevyhnojená, špatně obdělávaná půda, nedodržování agrotechnických lhůt a rovněž nepoužívání pokrokových metod hospodaření. V tomto roce rovněž mu schází do plánovaného počtu dva kusy krav a nemá dodržen plánovaný stav prasat...“ uvádí Tolter v dokumentu datovaném v Palkovicích 22. září 1955. Následuje výčet, o jaké množství předepsaných dodávek odvedl Jiří Volný státu méně, a popis zchátralého hospodářství, kde majitel neprojevuje žádnou snahu o nápravu.

Objektivním námitkám vyšetřovateli k důvodům neplnění předepsaných odvodů, že mu během předchozího výkonu trestu v jeho nepřítomnosti uhynul veškerý vepřový dobytek na obrnu a všech osmdesát slepic pošlo na slepičí mor, u lidového soudu ve Frýdku-Místku příliš nenaslouchali...

**Příběh druhý:
Žaloba za sabotáž proti Osvaldu
Boščíkovi z Bruzovic byla rozšířena
o pobuřování proti republice**

Třidvacetiletý rodák z Dobré Osvald Boščík se v roce 1933 přišel na statek do Bruzovic č. p. 58. Ten měl výměru něco přes šestadvacet hektarů a v Osvaldu získal dobrého hospodáře, kterého vysoce hodnotili už v období předmnichovské republiky. Člen agrární strany a slezské jízdy se specializoval zejména na výnosný chov ušlechtilého dobytka. Jeho značný vliv v obci stále přetrval

šných komodit v předepsané výši byl pro sedláky kriminál

i v období poloviny padesátých let minulého století, kdy ho pro neplnění předepsaných odvodů okresní prokurátor ve Frýdku-Místku Josef Schenk obžaloval ze sabotáže. Schenk pak v obžalobě Boščíka charakterizuje jako osobu sobecké a arogantní povahy, nepřátelskou k lidové demokratickému zřízení, která se vůči komunistické straně vymezovala už před rokem 1948. V roce 1947 prý Osvald Boščík uchopil trať a vykřikoval, že na něm bude z obce vyvážen komunisty. „Jeho statek je dobře technicky vybaven hospodářskými stroji a má dostatečný stájový prostor,“ uvádí prokurátor Schenk dále v obžalobě a 14. října 1955 tuto rozšiřuje o trestný čin pobuřování proti republice.

Co předcházelo žalobě?

Ostrá kampaň proti kulakům se projevila také v Bruzovicích. Na počátku roku 1951 byli převedeni do průmyslu všichni zemědělští pracovníci, kteří byli zaměstnáni u sedláků, a ještě toho roku byly v obci zrušeny soukromé živnosti. Na schůzi pléna MNV přednesl 25. července jeho předseda František Ryba referát o zostření třídního boje na vesnici a nabádal přítomné, aby se podle toho chovali a důsledně dohlíželi na výběr předepsaných odvodů. I když byla v tom roce slušná úroda, stále rostoucí výše odvodů byla pro sedláky likvidační, více než stovka hospodářů se ocitla na seznamu neplničů, což mělo za následek kontroly a zabavování veškerých zásob, včetně samozásobitelských dávek a osiva uskladněného pro příští rok.

K perzekuci selského stavu potřeboval komunistický režim co nejpodrobnější evidenci cílových osob. Na základě vládního nařízení č. 57/1952 Sb. ze dne 4. listopadu 1952, které provádělo zákon č. 56/1952 Sb. o dodávkové povinnosti a výkupu zemědělských produktů pro rok 1953, začaly být od podzimu roku 1952 sestavovány takzvané kulacké seznamy, ve kterých měli být uvedeni všichni velcí zemědělci v obci, kteří odpovídali charakteristikám „vesnického boháče“. Seznamy pak měly být sedm dní vyvěšeny nebo

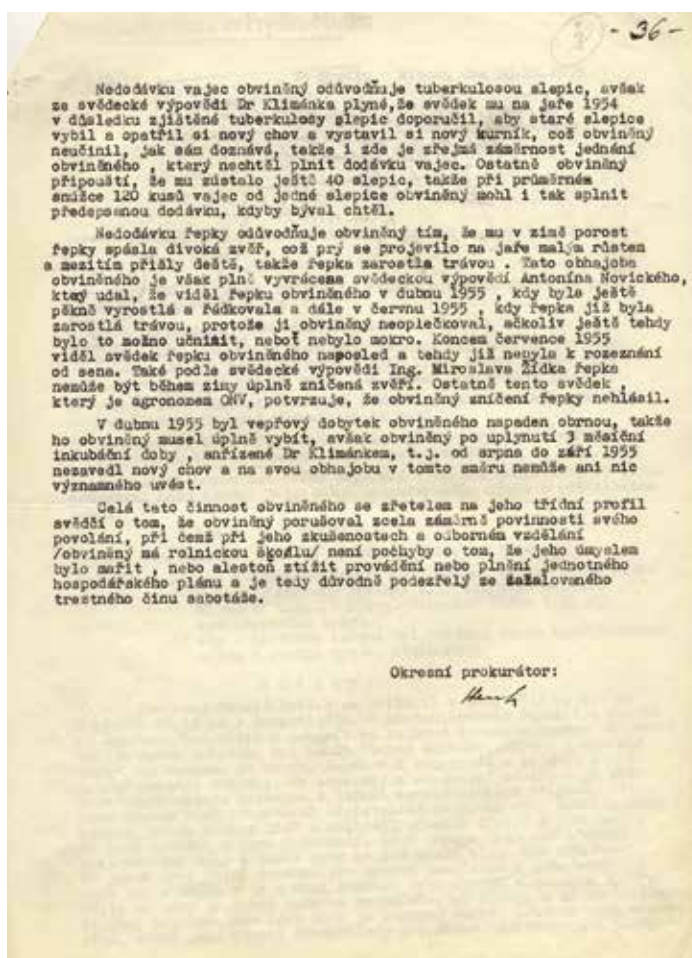
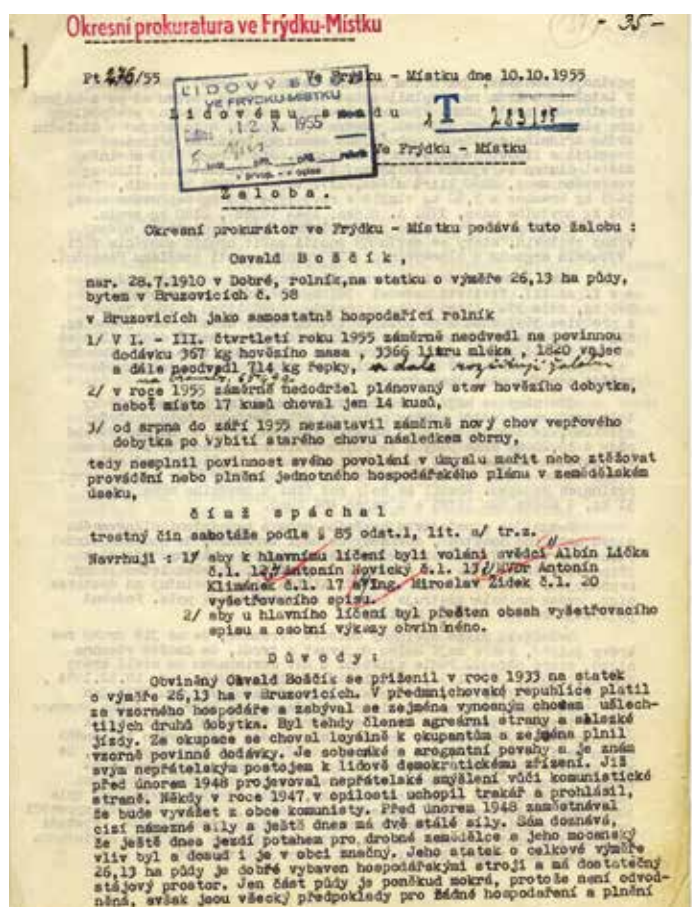
jinak zveřejněny v obci a rolníci na nich uvedení byli veřejně hanobeni. Poté byly zaslány okresním plnomocníkům výkupu a ti z nich sestavovali okresní kulacké seznamy, které byly využívány centrálními úřady jako vodítko k dalším perzekucím v nich uvedených selských rodin. Na jejich základě jim byly povinné dodávky zvýšeny o deset procent a zemědělská daň až o třicet procent oproti ostatním soukromě hospodařícím rolníkům. Místní národní výbor v Bruzovicích se k vyhlášení kulackého seznamu postavil velmi iniciativně. S počtem pěti odhalených vesnických boháčů se Bruzovice umístily jednoznačně na špičce okresního žebříčku. Stejný počet kulaků odhalili už jen v sousedních Sedlístích a o jednoho více měli ve Staříči a Palkovicích.

Osudný podzimní den

Výňatek textu obžaloby: „Obviněný Osvald Boščík na podzim roku 1954 nesplnil ve stanovených lhůtách povinnou dodávku zrnin, a proto bylo u něho provedeno orgány Okresního plnomocníka MVK Antonínem Novickým a N. Volným nucené odnětí zemědělských výrobků. Při tom byl přítomen též tajemník MNV Albín Lička a člen SNB Oldřich Danihelka, jakož i celá rodina obviněného, zejména pak jeho 17ti letý syn Drahoslav. Obviněný kladl odpor, zamkl dveře domu a prohlásil, že mohou brát jen přes jeho mrtvolu. Teprve po delším přesvědčování dveře odemkl a během výkupu prohlásil, že je to kurevský pořádek, že je to horší než za okupace a že ho chtějí ozebračit a nařídil synu Drahoslavovi, aby zalarmoval celou obec, že ho rabují...“

Osvald Boščík byl exemplárně odsouzen k odnětí svobody nepodmíněně na šest let a propadnutí poloviny statku státu. Byl to nejdelší trest odnětí svobody udělený v Bruzovicích v souvislosti s kolektivizací zemědělství.

V textu byly použity citace z magisterské diplomové práce Bc. Pavly Karmanové na téma *Příběhy kolektivizace – kolektivizace v obci Bruzovice na Frýdecko-Místku z roku 2010.*

Nemusí pršet, stačí když kafe aneb kde se vzala káva na Staré poště v Místku

Budova Staré pošty se nachází nedaleko místeckého náměstí. Její název odkazuje na telegrafní a poštovní úřad, ve kterém v letech 1891 až 1893 pracoval jako úředník Vladimír Vašek, budoucí básník a bard slezského lidu vystupující a tvořící pod literárním pseudonymem Petr Bezruč. Její historie sahá ale ještě dále a je spojena s industriálním rozvojem města, když zde v roce 1871 vybudoval Johann Elzer teprve druhou mechanickou tkalcovnu v Místku. Genius loci tohoto místa uhranulo také třičtyřicetiletému Michalu Horníčkoví. Jeho manželka Lucie zde provozuje penzion a on sám stojí za nápadem, který dal vznik příjemnému prostředí útulné kavárny s vlastní pražírnou...

► Jiří Sachr

Jak jste se vlastně dostal ke kávě?

Kávová esence mě provází celým životem. První vzpomínky mám z dětství. Babička a děda milovali turka ve skle. Mleli si kávu v ručním mlýnku, ta vůně procházela celým bytem. Já jsem spokojeně seděl mezi nimi v obýváku, sledoval tento jejich nedělní rituál a koukal na televizní pohádky. O pár let později jsem v práci pil kávu tři v jednom ze sáčku, tenkrát obrovský hit. (smích) Pak přišel první kávovar, začal jsem si všimat, jak mi některé druhy kávy chutnají více a jiné méně. Vybíral jsem si z široké nabídky, ochutnával a orientoval se. Mimochodem, věděli byste, že kult kávy existuje už více než dvanáct století? Legenda hovoří o tom, že byla objevena úplnou náhodou v Etiopii jedním pasáčkem koz. Všiml si, že ty kozy, které přes den pojídají červené bobule z keřů, jsou aktivnější než ty ostatní.

Kdy vás napadla myšlenka na vlastní kavárnu?

Jsem snílek a vizionář. Možná už dříve u šálku silné voňavé kávy se někde v mém nitru usídlil nápad stát se kavárníkem. Rychlý spád a směr to nabralo díky mé ženě Lucii. Manželce jsem k narozeninám jako překvapení daroval sto let staré křídlo. Jenže statik nám ho nedoporučil umístit doma do podkrovní, protože je opravdu těžké. Tři roky čekalo na své uvedení u jednoho ladiče pian v Hradci Králové. Mezitím manželka dlouho hledala někoho, kdo by začal na Staré poště provozovat rodinný penzion, ale nakonec všichni vážní zájemci odřekli. Procházel jsem tehdy úplně prázdnou nově zrekonstruovanou

Manželé Lucie a Michal Horníčkoví provozují v Místku Resort Stará pošta. Lucie se věnuje penzionu, Michal kavárně s vlastní pražírnou.

Foto | 3x Ivana Bužková

budovou a něco mě mezi těmi zdmi, které mají svou dlouhou historii, oslovilo a dotklo se mě. Rozhodl jsem se, že se do toho pustíme sami. Otevřít penzion nás stálo hodně úsilí, neměli jsme žádné zkušenosti. Strávili jsme tam mnoho dnů i nocí, ale dělali jsme vše dobře, poctivě a srdcem. Společně se ženou jsme ty chvíle velmi prožívali.

Začali jezdit první hosté, kterých postupně přibývalo víc a víc. Po pár měsících od otevření jsem si prohlížel spodní prostory budovy, kde se v tu dobu nacházelo opuštěné staveniště. Přišel další bláznivý plán - postavit zde kolem křídla, které nebylo doma kam dát, kavárnu! A tak vznikla ta naše s vlastní pražírnou. Nazvali jsme ji po Lucčině křídle Lucy's Piano Cafe & Jazz.

Za sebe mohu říct, že se tu cítím jako doma, příjemná obsluha a vzdušný moderní interiér...

Domov není nutně jen fyzické místo, ale vnitřní stav uvolnění a přijetí ve vnějším, dnes docela vypjatém světě. Naším cílem je, aby se tyto prostory staly vyhledávanými k odpočinku, základnou pro vznik dobrých a smysluplných

a zasvětil nás do všech tajů jejího pražení. První várku jsme u nás slavnostně v kruhu nejbližší rodiny upražili loni v květnu. Od té doby jsme zpracovali už několik tisíc kilogramů tohoto úžasného plodu.

Postupně jsme převzatý recept inovovali dle Davidových zkušeností. Jako alchymisté chceme

věci, myšlenek a setkání. Tohle nás Stará pošta a jedno postarší křídlo učí a může nabídnout všem místním patriotům.

Kde jste získal vědomosti, jak správně kávu upražit?

Velké téma, zkušenost a dovednost, která se netýká jenom kávy samotné. K myšlence vzniku a zprovoznění kavárny jsem potřeboval potkat ty správné lidi. Jedním z nich je David, v široké komunitě ostravských milovníků kávy zvaný Big Blond. Několik týdnů jsme debatovali o možnosti spolupráce. Navrhnul mi, že by se k takové kavárně hodila i pražírna. A za pár dnů jsme jeli pro pražičku. (smích) Měli jsme obrovské štěstí. Člověk, který nám ji prodával, byl další kávový nadšenec. Celý víkend se nám věnoval

s esencí kávy spolupracovat a tvořit. Lidé to cítí a naše káva opravdu chutná jinak. To nám dělá velkou radost, a tak máme potřebu pokračovat a své vlastní prožitky sdílet s ostatními. Každý se může zastavit jak pro kávu balenou, tak i posedět, posnídat nebo ochutnat naše dobroty.

Jakou kávu nabízíte a v čem se jednotlivé druhy liší?

Debaty okolo kávy jsou vždy plné emocí. Kolik lidí, tolik chutí. Je to alchymie a zkrátka každý přece pije tu svou nejlepší... My pražíme zpravidla šest až deset druhů, navzájem se liší svým původem. V každé zemi pěstují kávu v jiné nadmořské výšce a uplatňují odlišné postupy sklizně i následné péče. Taktéž se káva liší stupněm pražení. U nás jsme

spíše vyznavači méně kyselé a více tmavé kávy, protože taková nám i společně chutná. Kávové zrna vozíme z Itálie a věnujeme mu maximální péči. Pražíme ručně. Cítíme a máme potřebu tady na Staré poště navázat na historii domu a poctivého řemesla, jakým zde bylo dříve tkalcovství. Toto je další naše poselství pro místní obyvatele a naše hosty...

Zmínili jste historii budovy, mohli byste ji více přiblížit?

Po jejím příběhu stále pátráme. Dům byl postaven okolo roku 1850 společně s vedlejší budovou jako tkalcovna a vila pro rodinu majitele. Po velkém požáru desátého srpna 1887 již město nepovolilo na místě tkalcovnu obnovit, a tak zde později vznikl poštovní a telegrafní úřad s asi nejznámějším poštovním úředníkem v historii naší země Petrem Bezručem, který má na venkovní fasádě umístěnu pamětní desku. To nás opět inspirovalo k navázání na kulturní odkaz budovy. Takže středy a pátky pořádáme, když se to zrovna může, různé besedy či přednášky a koncerty místních

hudebníků. Lidé dostávají možnost tvořit s námi také svou vlastní budoucnost.

Kdo všechno už u vás vystupoval?

Nejde o zvučná jména. Co se týče besed, byli u nás cestovatelé, fotografové, které máme rádi. Dáváme prostor těm, které jsme potkali a stejně jako nás je zajímavá vše pozitivní okolo. Co se koncertů týče, dáváme přednost inspirujícím lokálním umělcům. Zpíval u nás dvacetičlenný gospelový soubor. To byla energie! Pořádáme také benefiční koncerty. Bývají nezapomenutelné a jeden za všechny... Talentovaný kluk se zrakovým postižením prostřednictvím koncertů vybíral peníze na to, aby mohl studovat konzervatoř. Fungujeme zároveň jako galerie, která nabízí další rozměr a vytváří prostor začínajícím i osvědčeným kreativcům zdejšího okolí. Také studenti škol u nás měli několik přednášek, které vždy tematicky ladíme. Pořádáme pravidelné ochutnávky kávy, baristické kurzy. Děje se toho pořád dost. Tak kdyby vás něco napadlo, neváhejte se ozvat. Třeba se

Vkusně řešený interiér kavárny vybízí k přátelskému posezení i obchodním schůzkám.

Lucy's stane základnou pro vaše sny a dobro!

Nemohu se nezeptat, jak na vás doléhá dnešní doba?

Každá doba má svoje. Tato je složitá a transformuje nás. Vede nás k tomu, co nám ve své hloubce dává smysl, a také ukazuje, co všechno ztrácí na významu. Snažíme se nepodléhat okolním tlakům. Pozornost věnujeme běžným a přirozeným věcem. Je pro nás důležité, že k nám lidé nepřestávají rádi chodit na snídani, dobroty, pro kávu a na kávu. Věříme, že posedět s přáteli u šálku dobré kvalitní kávy je nejlepší terapie pro duši. Hřeje nás na srdci, že si k nám chodí lidé zahrát na veřejný klavír a vznikají tak nádherné spontánní okamžiky. Oslovuji nás tvořiví lidé, kteří mají chuť sdílet to nejlepší z vlastní duše a cest, ať jsou to obrazy, fotky, koncerty, promítání nebo besedující kruhy. Toto nás dělá nesmírně šťastnými. Můžeme prostorně přispět k životu lidí zde ve městě. Podpořit se vzájemně a zpříjemnit si kdykoliv den.

Chtěli jsme být kavárnou s pražírnou. Cítíme však, že je třeba jít dále směrem „veřejného prostoru“ pro lidi, kteří chtějí dělat něco smysluplného nejen pro sebe, ale i pro druhé. Káva představuje každodenní rituál, okolo ní se vždy uvolníme a znovu začínáme naplno žít...

Motto vaší kavárny zní...

Nemusí přšet, stačí když kafe! Během první vlny pandemie jsme na jaře provozovali okénko a snažili se vydělat alespoň na výplaty našich kolegů. Tehdy přišel i nápad na prodej vlastních triček. Ten slogan je zcela výstižný a pro nás charakteristický. A na těch tričkách se skvěle vyjímá! (úsměv)

Na co se můžeme ještě těšit?

Na dobrou kávu a život. To první nám už celkem jde. To druhé je na každém z nás. Držíme tady okolo křídla pro vás místo a vytváříme prostor! Věřím, že současné restrikce a stav pandemie brzy pomínou a všichni se opět budeme setkávat u šálku našeho lahodného nápoje.

Michal Horníček, MBA

Narodil se v roce 1977 v Šumperku, kde dodnes nejraději tráví vzácné volné chvíle ve zdejší malebné krajině. Po studiu obchodní akademie a základní vojenské službě studoval dvě vysoké školy, ekonomii v Ostravě a práva v Olomouci. Studia nedokončil, vždy ho více lákalo podnikání. Do třetice všeho dobrého, už v pozdějších letech pak získal titul MBA na Vysoké škole báňské v Ostravě. Od střední školy pomáhal rodičům vést účetnictví jejich firem a dnes je spolumajitelem jedné z největších účetních firem v regionu, společnosti TOPTAX. Je ženatý, má dvě děti a v současné době bydlí v Ostravici.

Zákazníci oceňují chuť i aroma kávy upražené ve vlastní pražírně.

Resort Stará pošta | Penzion & Kavárna & Pražírna
U Staré pošty 53 | 738 01 Frýdek-Místek
www.lucys.cafe | www.bigblondcoffee.cz | www.penzionstaraposta.cz

Jednatřicet let od listopadu 1989 ve Frýdku-Místku

Střední škola řemesel ve Frýdku-Místku nemá o žáky nouzi, hlavně zájem o tříleté učební obory je značný

Pětapadesáté výročí svého založení letos slaví Střední škola řemesel Frýdek-Místek. Je příspěvkovou organizací zřizovanou Moravskoslezským krajem, své sídlo má v ulici Pionýrů 2069.

Při této příležitosti jsme se zeptali na pár otázek Mgr. Vladana Šiguta, zástupce ředitele školy pro praktickou výuku.

Proč by žáci měli jít studovat právě na Střední školu řemesel ve Frýdku-Místku?

Jsme moderní školou s mimořádným zázemím pro studenty. Podporujeme řemeslo a naším cílem je formovat řemeslníky a středně technické odborníky na vysoké úrovni. Uvědomujeme si, že ke zvýšení kvalifikovanosti studentů velkou měrou přispívají i zahraniční stáže, a proto se každoročně zapojujeme do vyhlášených projektů. Naši studenti a pedagogové už pracovně navštívili Irsko, Slovensko, Portugalsko a připravujeme další spolupráci se zahraničními firmami.

Jaké obory škola nabízí a o které z nich je největší zájem?

Nabízíme maturitní obory elektrotechnika, stavebnictví, nábytkářská a dřevařská výroba, dále učební obory elektrikář, instalatér, truhlář, tesař, zedník a mechanik plynových zařízení. V těchto učebních oborech je možné studovat i jednoleté studium s výučním listem. Dále je

k dispozici dvouleté nadstavbové studium s maturitní zkouškou v oborech nábytkářská a dřevařská výroba, provozní elektrotechnika. U vybraných oborů žáci získají motivační a prospěchová stipendia Moravskoslezského kraje.

Co se týče zájmu, tak musím říct, že je nad očekávání příznivý. Největší je o tříleté obory truhlář, elektrikář a instalatér, kde už máme dokonce převis žáků. Velký zájem je také o zkrácené formy studia. Jednoleté denní studium láká absolventy středních škol, kteří chtějí získat výuční list. Během dvou týdnů mají devět dní praxe a jeden den teorie. Není bez zajímavosti, že mezi studenty jsou i lidé starší třiceti let.

Čím si zvýšený zájem vysvětlujete?

Řemeslo začíná mít opět prestiž. Pomáhá nám i to, že na trhu práce chybí lidé. Ve společnosti přestává být řemeslník vnímán jako dělník. Toto škatulkování se stalo minulostí. Systematicky se v posledních letech věnujeme

také propagaci. Na burzách škol, jarmarcích, slavnostech dřeva a dalších akcích nepropagujeme jen naši školu, ale řemeslo obecně. Daří se nám nábor, zabrala prospěchová stipendia. Dnes je situace taková, že do budoucna nemůžeme vyloučit přijímací zkoušky na tříleté obory, protože zájem je skutečně značný. Během posledních tří let se počet našich žáků zvýšil o stovku.

Jak si vaši studenti vedou v konkurenci jiných škol?

Pravidelně se nám daří v dovednostních soutěžích instalatérů a elektrikářů. Letos na jaře naši studenti vyhráli krajské kolo mistrovství republiky truhlářů a postoupili do celostátního kola v Brně. I díky tomu jsme dostali za úkol zorganizovat další regionální kolo této prestižní soutěže. Dokončujeme nové prostory Centra kariérového poradenství, ve kterých by se mohlo uskutečnit. Původně mělo proběhnout už letos v listopadu, ale kvůli koronavirové krizi se nakonec nejspíš přesune až na jaro příštího roku.

Bude pro studenty škol z Moravskoslezského a Olomouckého kraje za účasti zástupců řady zaměstnavatelů.

Zmínil jste epidemii koronaviru, jak se projevila a projevuje na provozu školy?

V první jarní vlně jsme se snažili o to, aby fungovala alespoň praxe. V květnu a červnu byla docházka dobrovolná. Někteří kolegové byli k zájmu studentů o prezenční výuku skeptičtí. Vsadil jsem se s nimi, že do školy přijde polovina žáků nižších ročníků. Skutečně se tak stalo. Odborný výcvik se na dálku učí těžko. Na jaře žáci zpracovávali výkresovou dokumentaci, počítali kusovníky. Jedná se ale víceméně o teorii. Proto jsme uvítali, že až do poloviny října mohla praxe běžet normálně.

Vaše škola je zapojena do projektu Erasmus+. Co konkrétně to pro žáky znamená?

Naši studenti absolvují každoroční pracovní stáž v Portugalsku, jejichž cílem je zvýšení odborných i jazykových dovedností. Pro stáž jsou vybíráni studenti na základě prospěchu a přístupu ke studiu ze všech ročníků vždy minimálně po jednom zástupci. Stáže se konají v historickém městě Braga, letos v listopadu měla být v pořadí už čtvrtá pro studenty učebních a maturitních dřevařských oborů. Stáž je obrovským přínosem nejen ve zdokonalení si jazyka a osvojení si nových pracovních technologií, ale zvláště cenné je navázání přátelství s lidmi po celém světě. Studenti a pedagogové mají příležitost potkat se s vrstevníky a kolegy z Turecka, Maďarska, Polska, Chorvatska, Kapverdských ostrovů a dalších zemí světa. Výstupem projektu jsou mezinárodně uznávané certifikáty, takzvané Europassy.

Zveme vás na dny otevřených dveří, které proběhnou v pátek 20. listopadu od 8:00 do 17:00 hodin a v sobotu 21. listopadu od 8:30 do 12:00 hodin.

Střední škola řemesel, p.o., Pionýrů 2069, 738 01 Frýdek-Místek
Tel.: 558 421 203, 728 979 399, e-mail: svidrnoch@ssremesel.cz
www.ssremesel.cz

Z historie vaření piva ve Frýdku a Místku (2. část)

Na této dvoustraně jsme v dubnovém čísle přinesli text, který pojednával o počátcích a historii pivovarnictví v našem městě. Čtenáři se mohli dočíst o prvních šenkovních domech, šenkýřské obci a také o tom, jaká piva se vařila a jak se uchovávala. V první části jsme se věnovali výrobě piva v Místku, která je historicky doložena listinou z roku 1505. Umístění místeckého pivovaru se v průběhu jeho existence několikrát změnilo, naposledy se pak nacházel nedaleko Antonínova náměstí a výroba piva v něm byla ukončena ve dvacátých letech minulého století v souvislosti s plánem výstavby bloku nových budov. Dnes se přeneseme přes řeku Ostravici a podíváme se, kde sládkové vařili pivo ve Frýdku.

► Petr Juřák

Frýdecké pivovary

V prostoru naproti dnešní radnici v minulosti stával pivovar. Jednalo se o poslední umístění měšťanského pivovaru ve městě. Ve Frýdku se nacházelo celkem 84 pravovárečných domů, což bylo více než v některých okolních městech a městečkách. Prvním dokladem o frýdeckém městském pivovaru je listina těšínského knížete Václava Adama z roku 1545, ve které povolil svému úředníkovi ve Frýdku rytíři Linhartu Tatíkovu z Jankovic koupit domu na náměstí. Vedle několika výhod vztahujících se k domu dovolil Linhartovi také vařit pivo v městském pivovaru a prodávat ho po sudech nebo osmičkách ve vesnicích frýdeckého panství. Velmi důležitým dokumentem bylo privilegium Václava Adama z roku 1550, kterým potvrzoval právo frýdeckých měšťanů vařit pivo a vystavovat je do vesnic na panství v okruhu jedné míle od města. Když se majitel frýdeckého panství Jiří z Oppersdorfu rozhodl omezit zisky města ve svůj prospěch, vedl hlavní spor s frýdeckými měšťany v otázce vaření a vystavování piva, protože pivo patřilo vždy mezi vydatné zdroje

Za vzrostlými vrbami na archivním snímku najdeme budovu sladovny frýdeckého pivovaru.

Foto | 7x archiv Petra Juřáka

příjmů. Rozpory se vyostřily natolik, že nakonec musel rozhodnout sám císař Ferdinand III. Ten v roce 1641 stanovil, že měšťané mohou i nadále dovážet své pivo do Lískovce, Sedlišť, Kaňovic, Bruzovic, Pazderné, Dobré, Nošovic, Vojkovic, Nižních a Vyšních Lhot, Skalice, Janovic, Lubna,

pod frýdeckým zámekem na Podhůří, později se majitelem budovy stal Filip Landsberger. Budova bývalého panského pivovaru stojí dodnes, i když se její využití změnilo.

V minulosti se ve Frýdku nacházela ulice Pivovarská. Zatímco v Místku dosud ulici s tímto

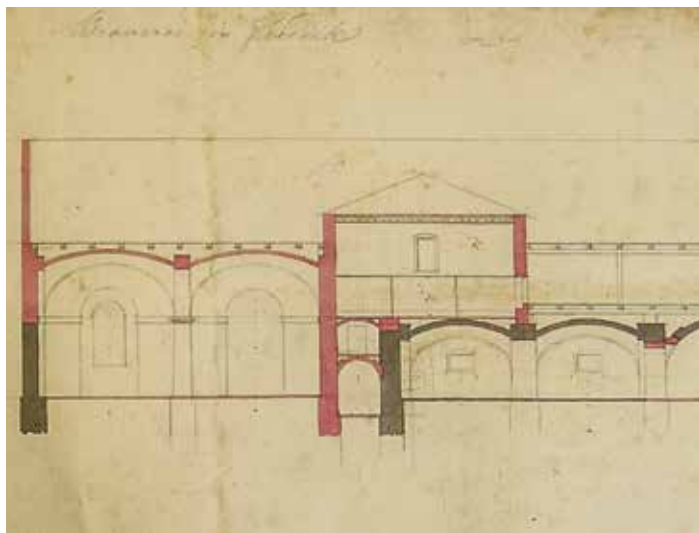
v rámci rozsáhlých demolice prováděných v samotném centru Frýdku v blízkosti náměstí. A jak vlastně sladovna fungovala a vypadala? Prostor sladovny se skládal z několika oddělených místností. Nacházely se tam takzvaný náduvník, kde se namáčel sladovnický ječmen, a humno. To byl

Budova bývalého panského pivovaru ve Frýdku na Podhůří.

Areál Landsbergerovy textilky na Podhůří včetně budovy bývalého pivovaru.

Plán přestavby budovy panského pivovaru na Podhůří ve Frýdku.

prostor bez přímého slunečního světla a s malinkými okny, která byla mnohdy zakrytá. Na humno se uložil namočený ječmen a nechal se zde tak dlouho, dokud nevyklíčil. Ve vedlejší místnosti se pak nacházel tzv. valach, který sloužil k sušení vyklíčeného

sladu. Pod valachem bylo topeniště, na přímém ohni se na tzv. lískách slad sušil.

Ve Frýdku se nacházejí ještě další dvě místa, která připomínají vaření piva ve městě. V roce 1715 založila Pavlína Anna Herzschlägerová spolu se svou sestrou

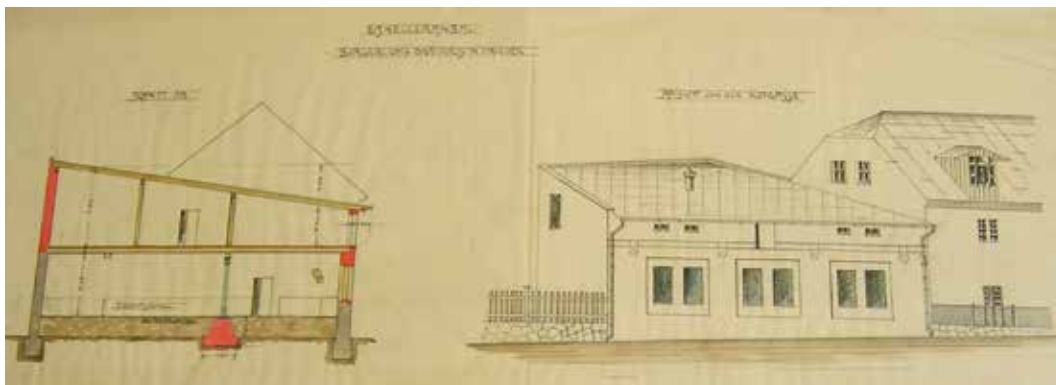

Budova s komínem je varna městského pivovaru, vedle sladovna.

Rozálií Cecílií Kasewiusovou fundaci tvořenou 6 000 zl. 60 kr., zděným domem poblíž farního kostela sv. Jana Křtitele a pozemkem na místě vyhořelé sladovny u bývalých městských hradeb. Fundace měla sloužit na zřízení a provoz špitálu pro městské

chudé a přestárle osoby. Jelikož Pavlína Anna zemřela v roce 1716, stavbu a vybavení špitálu a kaple Panny Marie Bolestné dokončila její sestra.

Na Těšínské ulici hned vedle kostela sv. Jošta stojí dodnes budova bývalé pivovarské ledovny. ■

Plánek přestavby budovy na Podhůří, která se dochovala až do dnešní doby.

Mapka Landsbergerova areálu na Podhůří ve Frýdku.

INZERCE

Milí přátelé,
velmi rád bych Vám touto cestou poděkoval za Vaše hlasy,
kterými jste podpořili mou kandidaturu do Senátu.
Zároveň mé poděkování patří blízkým a všem,
kteří mi po celou dobu volební kampaně pomáhali.
Budu rád, když mi i nadále zachováte přízeň a budete
sledovat mou práci na webových stránkách či Facebooku.

Vaš Radim Bača

NEZÁVISLÝ KANDIDÁT DO SENÁTU

WWW.RADIMBACA.CZ

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

► Kateřina Janášová

Třída T. G. Masaryka

Rušná frýdecká ulice, která protíná Rubikovu křižovatku, je pojmenována po prvním prezidentovi Československé republiky Tomáši Garriguovi Masarykovi. Narodil se 7. března 1850 v Hodoníně, jeho otec byl kočárník a matka pracovala jako kuchařka. V roce 1876 vystudoval filozofii ve Vídni. Během studijního pobytu v Lipsku v roce 1877 se seznámil se svou budoucí ženou, Američankou Charlottou Garrique, se kterou se v roce 1878 v New Yorku oženil. O rok později ve Vídni habilitoval

na docenta se sociologickou prací věnující se problematice sebevraždy. V Praze získal místo profesora filozofie v české části Karlo-Ferdinandovy univerzity. Zajímal se o společenské a politické dění, zapojil se například do sporu o věrohodnost rukopisů Zelenohorského a Královédvorského. Aktivně vystoupil během hilsneriády, kdy byl židovský mladík Leopold Hilsner obviněn z rituální vraždy devatenáctileté Anežky Hružové, kde vystoupil proti pověře o rituální vraždě a proti antisemitismu. Na začátku první světové války odjíždí do ciziny, kde začal spolupracovat s Edvardem Benešem a Milanem Rastislavem Štefánikem. Vrcholem jeho snažení bylo přijetí takzvané Washingtonské deklarace 18. října 1918, týkající se vytvoření nového státu – republiky. Do vlasti se vrací za bouřlivého přijetí davy 14. listopadu 1918 a je jednohlasně zvolen prezidentem nově vzniklé Československé republiky. Naposledy byl prezidentem zvolen v roce 1934, ale o rok později,

T. G. Masaryk během své druhé návštěvy Frýdku v sobotu 5. července 1930. Foto | 2x Muzeum Beskyd ve Frýdku-Místku

Snímek T. G. Masaryka pochází z jeho první návštěvy Frýdku 25. června 1924.

v prosinci 1935, ze zdravotních důvodů abdikoval a 14. září 1937 v Lánech zemřel. Jeho pohřeb se stal velkou národní manifestací za svobodu a demokracii.

Frýdek prezident T. G. Masaryk navštívil dvakrát. Jeho první

návštěva se uskutečnila 25. června 1924, druhá proběhla v sobotu 5. července 1930, kdy se ve městě zastavil v rámci své dvoudenní návštěvy Těšínska. Čestným občanem města Frýdku byl jmenován 7. března roku 1935. ■

INZERCE

☎ 558 111 111

spolehlivý chytrá
INTERNET TELEVIZE

www.c2net.cz

INZERCE

Radegast uspěl v soutěži pивních speciálů

Pivovar Radegast, který letos oslavuje 50. výročí od uvaření první várky piva, uspěl v degustační soutěži CEREVISIA SPECIALS – Pivní speciál roku 2020. Bronzové pozice obsadily piva Radegast Extra Hořká 15 a Radegast Ratar.

I přes současnou nelehkou situaci usilovalo o vítězství v degustační soutěži CEREVISIA SPECIALS – Pivní speciál roku 2020 ve čtyřech kategoriích 42 pivních speciálů. V nejsilněji obsazené kategorii „Světlá silná piva (13,0 % a více EMP)“ obsadil třetí místo tmavě jantarový speciál Radegast Extra Hořká 15. Stejnou pozici, tentokrát v kategorii „Neobvyklá piva“, získal podle degustátorů výčepní speciál s mimořádnou hořkostí Radegast Ratar.

Dvakrát chmelená Radegast Extra Hořká 15 vyniká výraznou hořkostí vyváženou bohatou sladovou chutí s lehkými karamelovými podtóny. Radegast Ratar je s 50 jednotkami hořkosti (IBU) nejvíce hořké pivo v padesátileté historii nošovického pivovaru. Plnou chuť a mimořádnou hořkost dává pivu prémiový chmel Polaris. „Jsem rád, že se opět ukázalo, že správně hořké pivo Radegast má v pivním světě významné místo. Radegast Extra Hořká 15 a Radegast Ratar jsou toho důkazem,“ říká Petr Kwaczek, sládek pivovaru Radegast.

Soutěžní vzorky hodnotil dvacetiletý degustační tým složený ze dvou komisí. První, tzv. panel expertů, tvořilo dvanáct školených degustátorů doplněných o sládky z malých pivovarů. Dále pivní speciály posuzoval také osmičlenný panel významných osobností z oborů mimo pivovarství, které se však pivu a pivovarské problematice dlouhodobě věnují, jako novináři, odborníci a další.

Degustační soutěž speciálních a neobvyklých piv CEREVISIA SPECIALS – Pivní speciál roku 2020 letos proběhla již po jedenácté.

FMP 1638/05

FMP 1647/02

POMŮCKA: EMANACE, IL, SAUR	MALÁ OJ	KAZAŠSKÉ POHOŘÍ		TĚŽIT KNIŽNĚ	TYP RUSKÝCH LETADEL	CHEM. ZN. KŘEMIKU	INICIÁLY ZPĚVÁKA STŘÍHAVKY	OTEC KNIŽNĚ	POSLEZE	INICIÁLY HERCE PRACHAŘE	ZVRATNÉ ZAJÍMENÍ SLOVEN.	ZNAČKA YARDU		DRUH KVĚTENSTVÍ	OZNAČENÍ NAŠICH LETADEL	TRÁSNOVÝ SMETÁK	JMÉNO SPISOVATELKÝ BRÉZINOVÉ	ČASOVÉ ÚSEKY
INICIÁLY SPISOVATELE SEKORY			FORMULÁŘE										DĚLIT					
			MOŘSKÝ KORYS										ÚDER ROHY					
1. DÍL TAJENKY																		
TENISOVÝ DVOREC					PATŘÍČÍ NÁM	KIOSEK	FRÝDECKO=MÍSTECKÝ PATRIOT měsíčník do každé poštovní schránky						INICIÁLY ZPĚVÁKA TESAŘIKA		OPAK NAD			
DRUH PAPOUŠKA				ZNAČKA NANO-SEKUNDY LIŠEJ									POLOVINA KMITU		OSLOVOVANY		OZNAČENÍ ANONYMA	
	TROCHU ZASTARALE	SMĚR POPULÁRNÍ HUDBY OSTŘÍ											ZNAČKA HEKTARU	PRODEJNÝ ELEKTRO-SPOTŘEBÍČU PATŘÍČÍ ELE			ZNAČKA KILOPONDU	
INICIÁLY HEREČKY BYDŽOVSKÉ			CITOSLOVCE PLAŠENÍ										POMOC ANGLICKY				SPZ TRUTNOVA	PTÁT SE ANGLICKY
			OZVĚNA										KLÍČ ANGLICKY					
2. DÍL TAJENKY							ZNAČKA MOLYBDENU	ALBERT DOMÁCKÝ	POPEVEK	ČKOLIV	SVATEBNÍ KVĚTINA CESTOVNÍ KANCELÁŘ					TAHLE		
OPAK SUDÝCH					VYZAŘOVÁNÍ									INDICKÁ ŘEKA			ZNAČKA DECITUNY	
O NEČEM					MALE KOLÁČE									MALÁ KOVOVÁ SPOJOVACÍ SOUČÁSTKA				

www.ocfryda.cz

Tajenku křížovky **se jménem a adresou (bez tohoto údaje nebudete zařazeni do slosování)** zašlete na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz **nejpozději do 23. listopadu**. Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. **Výherci tajenky z minulého čísla jsou a poukaz v hodnotě 500 Kč na nákup v OC Frýda získávají: Vladimír Samiec, Renata Faranová a Luděk Novotný z Frýdku-Místku.** Ceny výhercům doručíme.

INZERCE

Jezdíme spolu už 125 let.

Nasedněte do vozu z edice 125 let a nechte se **do konce listopadu** unášet naší akční nabídkou. Pořiďte si model **ŠKODA SCALA 125 let**. Nyní s **0% úrokem, povinným ručením jen za 125 Kč měsíčně** a **výkupním bonusem 25 000 Kč** za váš stávající vůz. Na společné cestě vás doprovodí **prodloužená záruka až na 5 let** v rámci balíčku Mobilita PLUS i **pojištění schopnosti splácet**. Více informací o nabídce naleznete na webových stránkách našeho dealerství nebo na skoda-auto.cz. Osobně vám naši akční nabídku představíme v našem autorizovaném dealerství ŠKODA. **Zastavte se u nás.**

125 ŠKODA AUTO
LET
ŠKODA Financial Services
Úvěr. Leasing. Pojištění. Mobilita.

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

AUTODRUŽSTVO

Beskydská 704, 738 01 Frýdek-Místek
Tel.: 730 588 246, 606 692 053
www.ado-autodruzstvo.cz

se zvýhodněním až

89 100 Kč

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozu
ŠKODA SCALA: 4,1–5,1/100 km, 96–116 g/km

Ilustrativní fotografie

SBĚRNÉ DVORY s.r.o.

VYKUPUJEME

- ZA HOTOVÉ PAPIR A AKUMULÁTORY
- PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY
- ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘÍZENÍ
- VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME
A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!

Svazarmovská 88, FM, Bahno tel.: 558 434 321, 723 188 472
Ostravská 103, Sviadnov tel.: 558 655 075, 602 510 018
fax.: 558 655 607
J. Matěje 515, Brušperk tel.: 558 666 441, 606 476 330
Okružní ulice, Frýdlant n. O. tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz
www.sbernedvory.cz

FMP 1604/09

PRAMOS

25
LET

OPRAVDU ČESKÁ OKNA
1995-2020

SLAVÍME 25 LET NA TRHU, PROTO
POŘÍDÍTE OKNA A DVEŘE PRAMOS
ZA MIMOŘÁDNĚ VÝHODNÉ CENY.

POPTEJTE UŽ DNES. AKCE PLATÍ DO 30. 11. 2020.

Obchodní kanceláře ve vašem regionu:

OSTRAVA ostrava@pramos.cz, 775 591 346
OPAVA opava@pramos.cz, 775 591 357
NOVÝ JIČÍN novyjicin@pramos.cz, 775 591 361

800 100 111, více na www.pramos.cz

FMP 1702/01

**Střední odborná škola,
Frýdek-Místek, příspěvková organizace**

Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

ODBORNOST JE JISTOTA UPLATNĚNÍ

K MATURITĚ NAVÍC:

- výuční list • podpora výuky matematiky
- řidičský průkaz A1, B, C, T • možnost specializace • praxe ve firmách

AGROPODNIKÁNÍ

- Chov koní a alternativní plodiny
- Mechanizace a služby

PROVOZ A EKONOMIKA DOPRAVY

- Logistika a celnictví
- Logistika a silniční doprava

MECHANIK SEŘIZOVAČ

- Programování CNC strojů
- 3D tiskárny

K VÝUČNÍMU LISTU NAVÍC:

- řidičský průkaz - A1, B, C, T • kvalifikační průkaz - LKT, UKT, motorová pila, sklízecí mlátička, a další • svářečské průkazy, vč. svařování plastů
- řada speciálních kurzů dle zájmu • praxe ve firmách

AUTOMOBILNÍ

- Automechanik
- Autoelektrikář

STROJÍRENSKÉ

- Strojní mechanik
- Obráběč kovů

ZEMĚDĚLSKÉ - HOSPODÁŘSKÉ

- Opravář zemědělských strojů
- Opravář zemědělských strojů - Kovářství
- Zemědělec farmář
- Zemědělec farmář - Lesní mechanizace
- Zahradník

Dny otevřených dveří: 4.11. a 9.12.2020

www.sosfm.cz
www.damevic.cz

FMP 1639/02